

РЕШЕНИЕ

№ 665

гр. Силистра, 07.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СИЛИСТРА в публично заседание на девети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Люба Ст. Стоилкова

като разгледа докладваното от Люба Ст. Стоилкова Гражданско дело № 20213420100219 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

ИЩЕЦЪТ “П. И. Б.”АД, със седалище и адрес на управление гр.С., бул.”Др.Ц.”..., с ЕИК ..., представляван от Др.Н., моли съда да признае за установено, че ответниците му дължат солидарно следните суми:

2563.84 евро- просрочена главница по Договор за банков кредит № 097LD-R-000185/30.08.2010г. заедно със законната лихва, считано от 29.09.2020г./датата на подаване за заявление по чл.417 от ГПК пред съда/ до окончателното изплащане на задължението ;

515.55 евро- непогасена възнаградителна лихва, дължима на основание чл.4 от Договора, за периода 29.09.2017г.-15.08.2020г.;

1544.14 евро- обезщетение за забава, дължимо съгласно т.10 от Договора, за периода 29.09.2017г.-12.03.2020г.;

75.77 евро- договорна лихва, по т.4 от Договора за периода 13.03.2020г.-13.05.2020г.;

420.39 евро- обезщетение за забава по т.10 от Договора, дължимо за периода 14.05.2020г.- 28.09.2020г.;

Претендира разноските си по заповедното производство и настоящото

дело.

Твърди, че цитирания по-горе договор за кредит е сключен с ответника З. С. Р. в качеството му на кредитополучател. Съдължник по договора е ответницата С. С. Р., а поръчител ответникът АЛГ. ХЮС. ИБР..

Поради неизпълнение на поетите задължения в срок предвиден в договора и за удовлетворяване на вземането си ищецът е подал Заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.417 от ГПК, по което е образувано ч.гр.д.№1158/2020г. по описа на СРС и е издадена заповед №1738/01.10.2020г. Тъй като длъжниците не са открити, за да им бъде връчена заповедта, ищецът предявява претенцията си по исков ред, за да установи вземанията си.

Сумите претендирани в настоящото производство и по заповедното производство са различни, поради което за непредявената част от вземанията издадената заповед за изпълнение следва да се обезсили от заповедния съд.

ОТВЕТНИЦИТЕ З. С. Р., с ЕГН *****, С. С. Р., с ЕГН *****, и двамата от гр.С., с постоянен и настоящ адрес ул.“Р.“№..., и АЛГ. ХЮС. ИБР., с ЕГН *****, от гр.С., ул.“Ф. Т.“№..., представлявани от назначената от съда адв.Р.Д., са подали отговор, с който оспорват предявените искове.

По отношение на длъжника З.Р., заявява, че в случай, че съдът счете исковете за основателни, то следва да ги уважи в размерите, установени от вещото лице, дало заключение по назначената съдебно-счетоводна експертиза.

По отношение на ответницата С.Р., посочена в договора като съдължник на кредитополучателя З.Р., възраженията са следните:

В договора не е посочено никакво правно основание въз основа, на което съдължникът следва да изпълни чуждо задължение. Солидарното задължение не е общо и „по принцип“, а въз основа на конкретни правни основания, регламентирани в закона. От съдържанието на самия договор не видно какви именно задължения е поел съдължникът. Предвид на това, тъй като в случая не е налице нито законово уредена солидарна отговорност, нито договорна, то предявеният иск спрямо този ответник се явява неоснователен.

По отношение на ответника А.И.- поръчител по договора:

В случай, че бъдат доказани основателността и размера на главното задължение, то моли да бъдат съобразени възраженията, които този длъжник има на лично основание. Счита, че ищецът може да претендира от него само размера на онези вноски, за които е предявил иск срещу главния длъжник в преклузивния шестмесечен срок по чл.147,ал.1 от ЗЗД. В случая това са последните 5 вноски по кредита, дължими за периода 15.04.2020г.-15.08.2020г. Това е така, тъй като отделните вноски имат различни последователни падежи, като непогасяването на всяка от тези вноски води до погасяване на основната част от главното задължение. След като вноската не е погасена в предвидения срок, тя става изискуема, следователно от падежа □ започва да тече срокът по чл.147,ал.1 от ЗЗД, а не от крайния падеж на задълженията по договора. /Позовава се на съдебната практика: Решение № 83/26.05.2017г. по т.д.№ 50394/2016г.ГК,IVг.о. на ВКС и т.4б от ТР№4/18.06.2014г. на ОСГТК на ВКС/.

Изложените съображения моли да се считат за относими и спрямо съдлъжника С.Р., в случай, че се установи, че има качеството на поръчител по договора.

Оспорва дължимостта на претендираните суми и размера на отделните задължения тъй като са недоказани.

Това е така, тъй като изчисленията се базират на неравноправни клаузи, по смисъла на чл.143 от Закона за защита на потребителите /ЗЗП/.

Неравноправна е разпоредбата на т.10 от Договора, която предвижда лихва за забава в размер на договорената възнаградителна лихва плюс законната лихва. По този начин върху съответната част от просрочената главница се начислява два пъти една и съща лихва-възнаградителната, плюс законната лихва, което е нарушение на чл.143,т.19 от ЗЗП, тъй като не позволява на кредитополучателя да прецени икономическите последици от тази клауза. Този факт е очевиден от размера на претендираната лихва за забава за периода от 3 години преди предявяване на иска- 1964.53 евро, която заедно с размера на възнаградителната лихва превишава размера на главницата, особено като се има предвид факта, че претенцията за главницата е за период от 5 години, а за лихви 3 години.

Налице е неравноправие на сочената клауза и на основание чл.143,т.5 от ЗЗП, тъй като за потребителя възниква задължение за заплащане на

необосновано високо обезщетение за неизпълнение на задълженията му, значително и многократно надвишаващо предвиденото в закона обезщетение за забава.

Отделно от това счита, че клаузата на т.10 от Договора не е индивидуално уговорена и кредитополучателят не е имал възможност предварително да се запозна с нея. Поради това претендираната обезщетителна лихва за забава не следва да се присъжда, тъй като е формирана на основа неравноправна, съответно нищожна клауза.

Като съобрази становищата на страните и събраният е по делото доказателства, съдът прие за установено следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 422,ал.1 от ГПК, във връзка с чл.430 от ТЗ и чл.92 от ЗЗД.

Ищецът представя доказателства, че между него и ответника З.Р. е бил сключен цитирания по-горе договор за кредит, съдлъжник по който е С.Р., а поръчител А.И..

Този факт, както и факта, че задълженията по договора не са изпълнени не се оспорват от ответниците.

По отношение на кредитополучателя З.Р. исковете са основателни и доказани, тъй като не се събраха доказателства, че той е изпълнил поетите в договора задължения и е върнал получената в заем сума заедно с договорената възнаградителна лихва. Тъй като забавата му е безспорен факт, дължи се и претендираното обезщетение за забава.

Предвид на това съдът уважава исковете в следните размири:

2563.84 евро- просрочена главница по Договор за банков кредит № 097LD-R-000185/30.08.2010г. заедно със законната лихва, считано от 29.09.2020г./датата на подаване за заявление по чл.417 от ГПК пред съда/ до окончателното изплащане на задължението ;

При определяне размера на задължението съдът се ръководи от искането, с което е сезиран, а не от размера, посочен в заключението на вещото лице, тъй като не беше направено увеличение на иска.

459.40 евро- непогасена възнаградителна лихва, дължима на основание чл.4 от Договора, за периода 29.09.2017г.-15.08.2020г.; за разликата до претендираните 515.55 евро този иск следва да се отхвърли като недоказан;

Като недоказана, с оглед даденото експертно заключение, следва да се отхвърли и претенцията за 75.77 евро- договорна лихва, по т.4 от Договора за периода 13.03.2020г.- 13.05.2020г.;

Ищецът сочи едно и също договорно основание за заплащането на това обезщетение, а именно т.4 от Договора, но не излага съображения защо претендира различни суми, за различни периоди, които в една част се застъпват. Поради това, тъй като заключението на вещото лице не беше оспорено от ищеца, съдът се ръководи от размера и периода посочен в него.

977.50 евро - обезщетение за забава, дължимо съгласно т.10 от Договора, за периода 29.09.2017г.-12.03.2020г.; за разликата до претендираните 1544.14 евро и 420 евро, исковите следва да се отхвърлят като недоказани.

Ищецът сочи едно и също договорно основание за заплащането на това обезщетение, а именно т.10 от Договора, но не излага съображения защо претендира различни суми, за различни периоди, които в една част се застъпват. Поради това, тъй като заключението на вещото лице не беше оспорено от ищеца, съдът се ръководи от размера и периода посочен в него.

По отношение на ответницата С.Р.:

Правната квалификация на исковите, предявени срещу това лице е чл.422 от ГПК, във връзка с чл.101 от ЗЗД, във вр. С чл.430 от ТЗ и 92 от ЗЗД.

Това лице е посочено като „содължник“ в договора. Съдът счита, че в този случай е приложима разпоредбата на чл.101 от ЗЗД. С.Р. е встъпила в задълженията на З.Р. и за това е постигнато съглашение между нея, банката и кредитополучателя. От съдържанието на договора е видно, че тя се е задължила за всички задължения, поети от кредитополучателя, поради което не е било необходимо да се посочват изрично задълженията, които конкретно тя е поела, в който смисъл е възражението на процесуалния □ представител. Също така не е налице неяснота или законова забрана договорът да бъде сключен по този начин. След като встъпила в задълженията на З.Р.. на основание чл.121 от ЗЗД тя отговаря солидарно с него за връщането на заетата сума.

Макар че, ищецът не представи доказателства и не изложи твърдения в тази насока, от фамилиното име на ответницата и от факта, че обитава на един

и същ адрес с главния длъжник, може да се предположи, че те са съпрузи, поради което вероятно е налице и законово основание за солидарната им отговорност.

Предвид на това, възраженията за липса на основание спрямо този длъжник са неоснователни и съдът ги отхвърля.

Следва да се признае за установено, че и С.Р. дължи солидарно със З.Р., посочените по-горе суми.

По отношение на ответника А.И.- поръчител по договора:

Предявените спрямо този ответник искове са с правно основание чл.422 от ГПК във връзка с чл.138 от ЗЗД във връзка с чл.430 от ТЗ и чл.92 от ЗЗД:

Според разпоредбата на чл.147,ал.1 от ЗЗД, поръчителят остава задължен и след падежа на главното задължение, ако кредиторът е предявил иск против длъжника в течение на шест месеца. Шестмесечният срок, предвиден в чл. 147, ал. 1 ЗЗД, има преклузивен характер, тъй като от формулировката на законовата разпоредба, е видно, че с изтичането на срока отпада самата отговорност на поръчителите за обезпеченото задължение, а не правото на кредитора да ангажира тази отговорност по принудителен ред.

Началният момент на преклузивния срок по чл. 147 ЗЗД, на който ответницата се позовава, е обвързан с окончателната или предсрочна изискуемост на задълженията по договора за кредит.

В конкретния случай банката не се е възползвала от правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем, поради което изискуемостта на цялото задължение на основния длъжник е настъпила на 15.08.2020 г. с изтичането на падежа на последната договорена вноска /съгласно приложения погасителен план /л.9 по делото/. Към момента на подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение- 29.09.2020г. срокът по чл. 147, ал. 1 ЗЗД не е изтекъл, поради което възражението на процесуалния представител на ответника следва да се остави без уважение.

Вноските по главницата нямат характер на периодични плащания, тъй като съставляват частични плащания по едно единно задължение, а не няколко на брой задължения с повтарящо се изпълнение, поради което спрямо тях, се прилага общата давност по чл. 110 ЗЗД, която не е изтекла към

момента на предявяване на заявлението.

Съдът не споделя доводите на ответника, изложени в подкрепа на тезата му, че уговорките на страните в договора за кредит относно възнаградителната лихва и неустойката за забава по своята същност са неравноправни клаузи.

Съгласно т. 4 от Договора, кредитополучателят заплаща на банката годишна лихва в размер на базовия лихвен процент/БЛП/ на банката за евро, увеличен с надбавка от 8.51 пункта. Към датата на сключване на договора БЛП е 7.99% годишно или договорената лихва е 16.5% от заетата сума. Този процент не е необосновано висок и не може да се приеме, че противоречи на законовите разпоредби или на добрите нрави.

Същото се отнася и до уговорената в т.10 неустойка за забава. Неправилно ответникът счита, че по този начин върху съответната част от просрочената главница се начислява два пъти една и съща лихва-възнаградителната, плюс законната лихва. Внимателния прочит на разпоредбата налага извода, че не е предвидено двойно заплащане на възнаградителна лихва, а тя е посочена като база за формиране на обезщетението за забава. Предвид санкционния характер на тази неустойка нормално е тя да включва и надбавка в размер на законната лихва.

Тъй като при сключване на договора не може да се предвиди точно ли ще бъде изпълнен той или ще е налице пълно или частично неизпълнение и забава, то не е възможно на този ранен етап да се посочи размер на тази неустойка. Това не означава, че е налице нарушение на чл.143,т.19 от ЗЗП, и че потребителят не може да прецени икономическите последици от неизпълнението си. Големият размер на дължимото обезщетение се дължи на продължителния период на забава, а не на това, че размерът на договорената неустойка за неизпълнение е прекомерен.

Това налага извода, че предявените искове са доказани и основателни и следва да бъдат уважени.

На основание чл.78,ал.1 от ГПК ответниците дължат на ищеца разносните по делото, съразмерно с уважената част от исковете. Разносните на ищеца са в размер на 1200.81 лева. съразмерно с уважената част от исковете ответниците дължат сумата от 938.36 лева.

Дължи заплащане и на разносните, направени в заповедното

производство по ч.гр.д.№ 1158/2020г. по описа на СРС, съразмерно с уважената част от исковете. Присъдените в заповедното производство разноси са в размер на 350.26 лева- 200.26.57 лева- заплатена държавна такса и 150 лева- юрисконсултско възнаграждение.

Мотивиран от тези съображения и на основание чл.235 от ГПК,РС-Силистра

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че З. С. Р., с ЕГН ***, С. С. Р., с ЕГН *****, и АЛГ. ХЮС. ИБР., с ЕГН *****, дължат солидарно на “П. И. Б.”АД, със седалище и адрес на управление гр.С., бул.”Др.Ц.”..., с ЕИК ..., следните суми:**

2563.84(две хиляди петстотин шестдесет и три евро и 84 евроцента) евро- просрочена главница по Договор за банков кредит № 097LD-R-000185/30.08.2010г. заедно със законната лихва, считано от 29.09.2020г. до окончателното изплащане на задължението;

459.40(четиристотин петдесет и девет евро и 40 евроцента) евро-възнаградителна лихва, дължима на основание чл.4 от Договора, за периода 29.09.2017г.-15.08.2020г.;

977.50(деветстотин седемдесет и седем евро и 50 евроцента) евро - обезщетение за забава, дължимо съгласно т.10 от Договора, за периода 29.09.2017г.-12.03.2020г.;

ОТХВЪРЛЯ КАТО НЕОСНОВАТЕЛНИ ИСКОВЕТЕ, с правно основание чл.422, от ГПК, предявени от “П. И. Б.”АД, срещу З. С. Р., с ЕГН *****, С. С. Р., с ЕГН *****, и АЛГ. ХЮС. ИБР., с ЕГН *****, да се признае за установено, че същите □ дължат солидарно следните суми:

56.15(петдесет и шест евро и 15 едроцента) евро- разликата между пресъдените 459.40 евро и претендираните 515.55 евро- възнаградителна лихва;

75.77(седемдесет и пет евро и 77 евроцента) евро- договорна лихва, по т.4 от Договора за периода 13.03.2020г.- 13.05.2020г.;

986.64 (деветстотин осемдесет и шест евро и 64 евроцента) евро-разликата между претендираните 1964.14 евро (сбор от 1544.14 евро и 420 евро) и присъдените 977.50 евро неустойка за забава;

ОСЪЖДА З. С. Р., с ЕГН *****, С. С. Р., с ЕГН *****, и АЛГ. ХЮС. ИБР., с ЕГН *****, да заплатят на “П. И. Б.” АД, с ЕИК ..., следните суми:

938.36 (деветстотин тридесет и осем лв. и 36 ст.) лева--разноски по гр.д. № 219/2021 г. по описа на СРС;

350.26 (триста и петдесет лв. и 26 ст.) лева- разноски по ч.гр.д. № 1158/2020 г. по описа на СРС.

Решението подлежи на обжалване, с въззивна жалба, пред Окръжен съд-Силистра в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Силистра: _____